

Vergaderjaar 2018–2019

29 659

Evaluatie Staatsbosbeheer

Nr. 154

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juli 2019

Hierbij informeer ik u, zoals toegezegd in het algemeen overleg natuur van 12 februari 2019 en aanvullend op mijn brief van 7 januari 2019 (Kamerstuk 296 59, nr. 152), nader over de inzet van gescheperde schaapskuddes door Staatsbosbeheer.

Het belang van traditioneel gescheperde schaapskuddes

Ik onderschrijf het belang van traditioneel gescheperde schaapskuddes van harte. Zij vervullen al eeuwenlang een belangrijke functie. Gescheperde schaapskuddes dragen bij aan het bewaken van cultuurhistorie, het beschermen en versterken van het landschap, het beheren van (kwetsbare) natuur, de instandhouding van zeldzame schapenrassen en natuurbeleving en educatie in onze natuurgebieden. Dat is dan ook de reden dat deze schaaпsherders op diverse manieren worden ondersteund bij hun activiteiten, zowel door brancheorganisaties als door diverse betrokken overheden. In mijn brief van 7 januari 2019 heb ik hiervan een overzicht gegeven. Ook waardeer ik het zeer dat natuurbeherende organisaties, zoals Staatsbosbeheer, in hun natuurbeheer gebruik maken van schapenbegrazing door traditioneel gescheperde kuddes. Staatsbosbeheer maakt op dit moment in 35 gebieden gebruik van deze mogelijkheid.

Hoe geeft Staatsbosbeheer in de praktijk invulling aan de inzet van schaaпsherders?

De inzet van gescheperde schaapskuddes kan in de meeste gevallen vallen onder «diensten voor natuurreservaten», zoals bedoeld in bijlage XIV van de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EG. Hierdoor kan de vereenvoudigde procedure voor zogenoemde sociale diensten worden gevolgd (artikelen 2.38 en 2.39 Aanbestedingswet). Staatsbosbeheer heeft hierdoor relatief veel ruimte om te bepalen hoe de aanbestedingsprocedure het best kan worden ingevuld. Na aankondiging van de opdracht

kan Staatsbosbeheer een beperkt aantal partijen uitnodigen om in te schrijven op de opdracht.

Staatsbosbeheer heeft het proces voor de invulling van schapenbegrazing in zijn gebieden in de meeste gevallen als volgt georganiseerd:

- Staatsbosbeheer nodigt voor iedere opdracht minimaal drie en maximaal vijf partijen uit om in te schrijven op de opdracht;
- Tot deze partijen behoort altijd de zittende schaapsherder op het betreffende terrein;
- Staatsbosbeheer verbindt aan de opdracht, afhankelijk van de omstandigheden, voorwaarden ten aanzien van onder andere het gewenste (zeldzame) schapenras, natuur-en gebiedskennis en educatie;
- Staatsbosbeheer bepaalt per opdracht de wijze waarop herders die ingaan op de uitnodiging van Staatsbosbeheer hun aanbieding kunnen indienen en toelichten. Een mondelinge toelichting kan deel uit maken van de procedure;
- Staatsbosbeheer houdt de drempel voor herders om in te schrijven zo laag mogelijk;
- Staatsbosbeheer laat kwaliteit als gunningcriterium zwaar meewegen, bijvoorbeeld door middel van een verhouding kwaliteit-prijs van 70%-30% of 60%-40%
- Bij het bepalen van de duur van een opdracht houdt Staatsbosbeheer rekening met wens om langjarig zekerheid te kunnen bieden aan de herders. Vaak wordt gekozen voor een termijn van zes jaar.

Waarom is Staatsbosbeheer gehouden aan de aanbestedingsregels?

In het algemeen overleg van 12 februari 2019 is gevraagd toe te lichten waarom Staatsbosbeheer bij de inzet van traditioneel gescheperde schaapskuddes gehouden is aan aanbestedingsregels. Staatsbosbeheer is een publiekrechtelijke instelling (zelfstandig bestuursorgaan) en daarmee een aanbestedende dienst, zoals bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 (artikel 1.1) en de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EG (artikel 2.1). Dat betekent dat wanneer Staatsbosbeheer een overheidsopdracht wil laten uitvoeren en deze opdracht de Europese drempelwaarde overschrijdt, deze volgens voorgeschreven Europese procedures moet worden aanbesteed. Dat is bij de inzet van schaapskuddes ten behoeve van zijn terreinbeheer ook het geval.

Ten slotte

Ik ben van mening dat Staatsbosbeheer bij het inzetten van gescheperde schaapskuddes de beschikbare ruimte binnen de wet- en regelgeving maximaal benut. Ik concludeer dat, vanuit het perspectief van de schaapsherders, Staatsbosbeheer in het proces een aantal belangrijke waarborgen voor de herders van gescheperde schaapskuddes heeft ingebouwd. Uiteraard blijf ik deze ontwikkeling volgen. Ik ben daarnaast indien nodig graag bereid om met Staatsbosbeheer en met vertegenwoordigers van de schaapsherders in gesprek te blijven over de toepassing van de hierboven beschreven werkwijze in de praktijk.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten